

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

98
lat
1918-2008

Wyniki wstępne

Data opracowania - 24 października 2008 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl
tel. 012 415 38 84Internet: <http://www.stat.gov.pl/krak>

KOMUNIKAT

o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego

Wrzesień 2008

Nr 9

Podstawowe zmiany i tendencje dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie małopolskim w okresie trzech kwartałów br. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku przedstawiały się następująco:

- wzrosło **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**, ale jego dynamika była niższa niż przed rokiem; wzrost zatrudnienia dotyczył sektora prywatnego, a wśród sekcji PKD głównie budownictwa oraz hoteli i restauracji; spadła liczba zarejestrowanych bezrobotnych, a także **stopa bezrobocia**; mniej niż przed rokiem było **ofert pracy**, ale poprawiła się relacja liczby bezrobotnych przypadających na 1 ofertę zatrudnienia;
- większe niż rok temu było tempo wzrostu **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**, przy czym wyższą dynamikę odnotowano w sektorze prywatnym; płace wzrosły we wszystkich sekcjach, ale średnie wynagrodzenie było nadal niższe od przeciętnego w kraju;
- zwiększyły się **efekty budownictwa mieszkaniowego**, a zwłaszcza realizacji wykonanych przez inwestorów budujących na sprzedaż lub wynajem; spadła zarówno liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia, jak i ilość nowo rozpoczętych budów;
- według stanu w końcu września br. wzrosła **liczba podmiotów gospodarki narodowej** zarejestrowanych w rejestrze KRUPGN-REGON; więcej niż przed rokiem było zarówno osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, jak i osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej; wzrosła liczba spółek handlowych, w tym z udziałem kapitału zagranicznego;
- **na rynku rolnym** (we wrześniu br.) zarówno w **skupie**, jak i na **targowiskach** obniżyły się **ceny** ziarna zbóż podstawowych, a wzrosły żywca (z wyjątkiem drobiowego); skupiono mniejszą ilość ziarna zbóż podstawowych oraz żywca rzeźnego w wadze żywej, a większą mleka;
- szybciej niż przed rokiem rosła **produkcja sprzedana przemysłu**, głównie za sprawą wzrostu przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w przetwórstwie przemysłowym, w tym szczególnie w jednostkach produkujących pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy, sprzęt i urządzenia radiowe, telewizyjne i telekomunikacyjne oraz pozostały sprzęt transportowy; wydajność pracy, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, przewyższyła poziom ubiegłoroczny;
- wzrosła **produkcja budowlano-montażowa** (szczególnie w podmiotach zajmujących się wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych) oraz jej udział w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży w budownictwie;
- wzrosła wartość **sprzedaży hurtowej**, jak i **detalicznej** uzyskanej przez jednostki handlowe i niehandlowe; tempo wzrostu sprzedaży hurtowej przewyższyło poziom ubiegłoroczny, głównie dzięki dobrym wynikom uzyskanym w sektorze prywatnym; w handlu detalicznym najbardziej wzrosła sprzedaż farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego;
- według wstępnych danych w okresie styczeń-sierpień br. obniżyła się **liczba turystów** korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania; spadła liczba udzielonych noclegów; zmniejszył się stopień wykorzystania miejsc noclegowych oraz pokoi.

UWAGI

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o pracujących, zatrudnieniu i wynagrodzeniach oraz o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów - w ujęciu miesięcznym - dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw - w ujęciu kwartalnym - dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa, rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- o nakładach inwestycyjnych - w ujęciu kwartalnym - dotyczą podmiotów gospodarczych (bez względu na rodzaj działalności) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym oraz wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2000 r.).

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US.

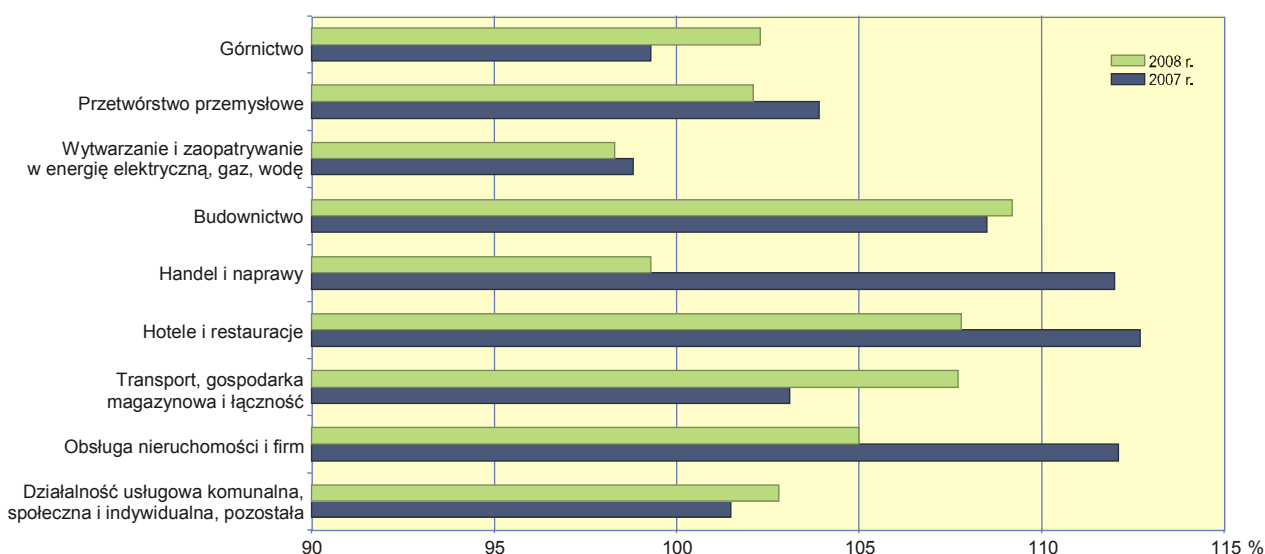
ZATRUDNIENIE

W okresie styczeń-wrzesień br. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wynosiło **400,4 tys. osób** i wzrosło w skali roku o 9,4 tys. osób, tj. o 2,4% (wobec wzrostu o 6,9% w ub. roku). *W Polsce wzrost wyniósł 5,2%.* W sektorze publicznym zatrudnionych było 48,6 tys. osób (o 0,9% mniej w ujęciu rocznym), a w jednostkach sektora prywatnego - 351,8 tys. (o 2,9% więcej). W odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku udział sektora prywatnego w ogólnej liczbie zatrudnionych wzrósł o 0,4 pkt proc. do poziomu 87,9%.

Wśród obserwowanych sekcji PKD przeciętne zatrudnienie w stosunku rocznym wzrosło najbardziej w: budownictwie (o 9,2%), hotelach i restauracjach (o 7,8%) oraz transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 7,7%). Poziomu sprzed roku nie osiągnięto w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (spadek o 1,7%), a także w handlu i naprawach (o 0,7%).

W przetwórstwie przemysłowym, koncentrującym 39,9% zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, przeciętne zatrudnienie w omawianym okresie zwiększyło się o 2,1%, przy czym najdynamiczniej rosło w jednostkach produkujących: metale (o 19,6%), maszyny biurowe i komputery oraz pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (po 13,2%). Najwyraźniejszy spadek zatrudnienia dotyczył przedsiębiorstw zajmujących się włókiennictwem (o 16,9%), produkcją mebli; pozostałą działalnością produkcyjną (o 7,7%), a także produkujących odzież i wyroby futrzarskie (o 6,5%).

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw według sekcji PKD w okresie I-IX
(analogiczny okres roku poprzedniego=100)

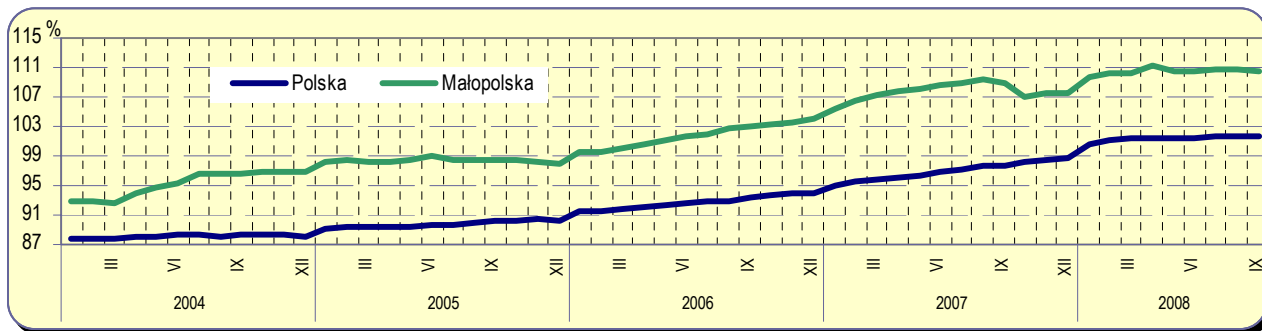

We w r z e ś n i u br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 400,9 tys. osób i było większe w skali roku o 1,6%, ale w odniesieniu do sierpnia br. obniżyło się o 0,2%. *W Polsce odnotowano wzrost odpowiednio o: 4,1% i 0,1%.* W sektorze publicznym zatrudnienie wynosiło 48,6 tys. osób, a w sektorze prywatnym 352,2 tys. osób, czyli wzrosło w stosunku rocznym, odpowiednio o: 0,3% i 1,7%.

Większą niż przed rokiem liczbę zatrudnionych odnotowano m.in. w budownictwie (wzrost o 9,6%), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 7,2%) oraz w obsłudze nieruchomości i firm (o 4,4%). Zatrudnienie niższe niż przed rokiem zanotowano w przetwórstwie przemysłowym (spadek o 1,3%).

W odniesieniu do sierpnia br. przeciętne zatrudnienie najbardziej wzrosło w handlu i naprawach (o 1,2%), budownictwie (o 0,7%), jak również w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę oraz działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej pozostałej (po 0,5%). Zatrudnienie niższe niż przed miesiącem odnotowano głównie w hotelach i restauracjach (o 3,7%), a także m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 1,2%).

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (przeciętne miesięczne 2000=100)

BEZROBOCIE

W okresie I-IX br. w urzędach pracy województwa małopolskiego zarejestrowano 107,6 tys. osób, tj. o 2,8% mniej niż w analogicznym okresie 2007 r. Jednocześnie z ewidencji urzędów pracy wyrejestrowało się 129,4 tys. bezrobotnych, czyli o 9,0% mniej niż rok wcześniej. Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie zatrudnienia, co dotyczyło 49,9 tys. osób (38,6% ogółu wyłączonych z ewidencji) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy - 39,9 tys. osób (30,8%).

Według stanu w końcu września br. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy wyniosła **90,8 tys. osób**, co oznacza spadek zarówno w skali roku (o 23,1 tys. osób), jak i miesiąca (o 0,4 tys.) - odpowiednio o: 20,3% i 0,4%.

Wyszczególnienie		Polska	Małopolska
Bezrobotni (w tys.)	stan w końcu września 2008 r.	1 376,6	90,8
	napływ w miesiącu	240,0	15,9
	odpływ w miesiącu	267,8	16,3
Stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo)		8,9	7,0

Spośród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych:

- 74,5% stanowiły osoby poprzednio pracujące (podobnie, jak przed rokiem),
- 62,1% to kobiety (rok wcześniej 62,7%),
- 54,5% to mieszkańcy wsi (we wrześniu ub. roku 53,8%),
- 86,2% nie posiadało prawa do zasiłku (przed rokiem 88,4%),
- 25,5% to bezrobotni bez stażu pracy, 14,9% posiadało niewielki staż pracy (do 1 roku), a 2,2% to bezrobotni z długoletnim stażem pracy (30 lat i więcej),

- 28,6% legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym, 26,5% posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe, 22,9% gimnazjalne bądź niższe, 12,2% to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, a 9,8% - z wyższym wykształceniem.

Do bezrobotnych **znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in.: osoby długotrwale bezrobotne (pozostające łącznie bez pracy przez okres 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat), których w końcu miesiąca sprawozdawczego było 46,8 tys. (51,5% ogółu zarejestrowanych), osoby młode (do 25 roku życia) oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych - po 23,1 tys. (po 25,5% ogółu), a także osoby starsze (tj. powyżej 50 roku życia) - 15,9 tys. (17,5%). Wśród omawianej grupy bezrobotnych odnotowano również 5,5 tys. osób samotnie wychowujących przynajmniej jedno dziecko w wieku do lat 18 oraz 4,7 tys. niepełnosprawnych. Wśród bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, największy spadek w porównaniu z wrześniem ub. roku wystąpił w kategorii osób długotrwale bezrobotnych - o 32,8% oraz nieposiadających kwalifikacji zawodowych - o 22,7%.

W miesiącu sprawozdawczym **zarejestrowano 15,9 tys. osób** jako bezrobotne, tj. więcej zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z sierpniem br., odpowiednio o: 15,1% i 29,9%. Po raz pierwszy zarejestrowało się 4,9 tys. osób, tj. więcej niż przed rokiem i przed miesiącem, odpowiednio o: 20,5% i 44,7%.

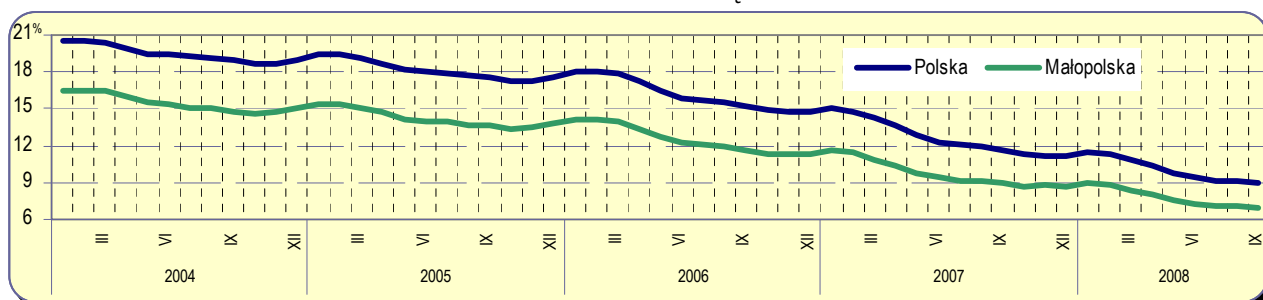
Z ewidencji powiatowych urzędów pracy we wrześniu br. **wyłączono 16,3 tys. osób**, co oznacza, że odpływ ten był wyższy niż w analogicznym miesiącu ub. roku o 1,5%, a w skali miesiąca zwiększył się o 30,5%. Główną przyczyną skreślenia z ewidencji było podjęcie pracy, co dotyczyło 6,5 tys. bezrobotnych (tj. 39,7% ogółu wyrejestrowanych), w tym pracy niesubsydiowanej - 5,4 tys. osób (33,0%). Ponadto 4,5 tys. osób bez pracy nie potwierdziło gotowości do jej podjęcia (27,8% ogółu wyłączonych z ewidencji), a 1,0 tys. osób (6,3%) dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

W okresie styczeń-wrzesień br. do urzędów pracy wpłynęło 61,0 tys. propozycji zatrudnienia, tj. o 5,2% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wśród ogółu ofert: 11,2 tys. dotyczyło przyjęcia na staż, 4,4 tys. - przygotowania zawodowego w miejscu pracy, 1,6 tys. - prac społeczno-użytecznych. Podobna liczba ofert (1,6 tys.) skierowana była do osób niepełnosprawnych, a bezrobotnym, którzy ukończyli naukę w okresie ostatnich 12 miesięcy oferowano 0,7 tys. propozycji pracy.

Według stanu w końcu września br. powiatowe urzędy pracy miały do dyspozycji **6,8 tys. ofert pracy**, czyli mniej zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o: 8,5% i 12,0%. W omawianym okresie na 1 ofertę pracy przypadało 13 osób bezrobotnych (w ub. roku - 15, a w sierpniu br. - 12).

Stopa bezrobocia rejestrowanego

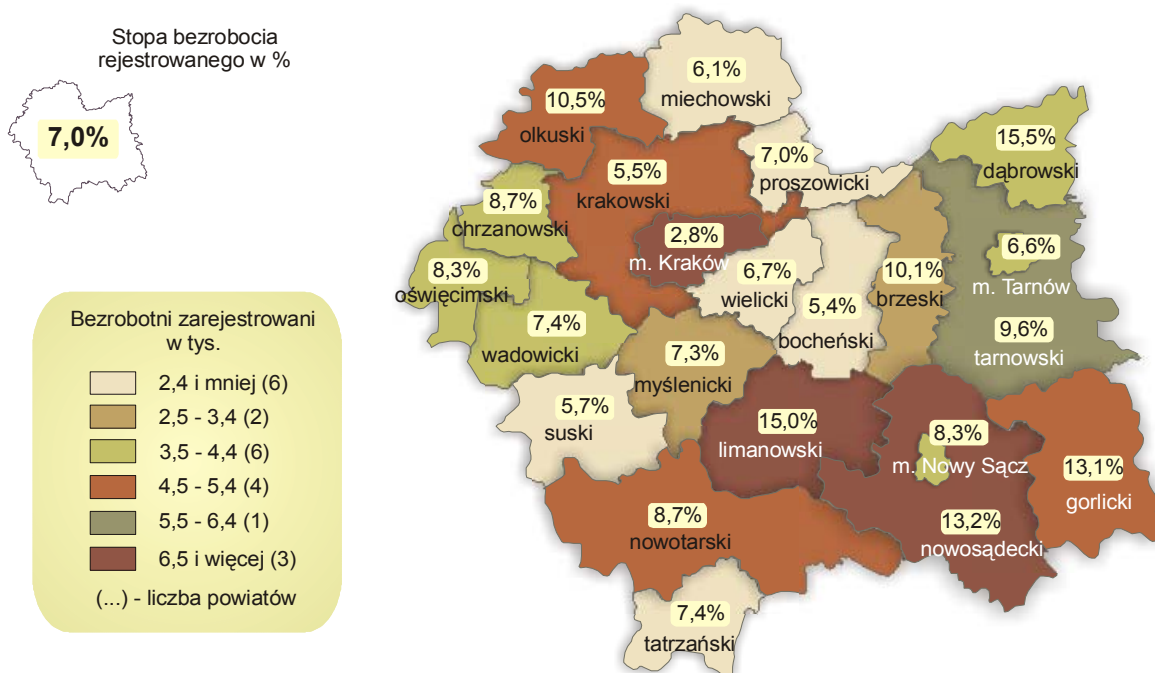
Stan w końcu miesiąca

Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się we wrześniu br. na poziomie **7,0%** (rok wcześniej wynosiła 9,0%, a przed miesiącem 7,1%). Wśród województw Małopolska plasowała się nadal na trzecim miejscu, za Wielkopolską (5,8%) i Śląskiem (6,7%). *W kraju stopa bezrobocia wyniosła 8,9%, tj. była niższa o 2,7 pkt proc. niż przed rokiem i o 0,2 pkt proc. niż w sierpniu br.*

Bezrobocie rejestrowane w 2008 r.

Stan w końcu września

W Małopolsce w ujęciu rocznym odnotowano spadek stopy bezrobocia we wszystkich powiatach (poza nowotarskim - wzrost o 0,1 pkt proc.) i miastach na prawach powiatu. Najwyższą stopę bezrobocia notowano w powiecie dąbrowskim (15,5%), a najniższą w Krakowie (2,8%). Najkorzystniejsze zmiany stopy bezrobocia w skali roku wystąpiły w powiatach: nowosądeckim (spadek o 5,3 pkt proc.), gorlickim (o 4,3 pkt proc.) i chrzanowskim (o 3,8 pkt proc.). Najmniejszy spadek odnotowano w powiecie proszowickim (o 0,7 pkt proc.). W miastach na prawach powiatu stopa bezrobocia zmalała: w Nowym Sączu o 2,0 pkt proc, w Krakowie o 1,5 pkt proc. oraz w Tarnowie o 0,1 pkt proc.

Od początku roku w ramach **aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu** na szkolenia lub staż skierowano 16,6 tys. bezrobotnych (o 2,3% mniej niż w 2007 r.), prace interwencyjne podjęło 2,3 tys. osób (o 20,5% mniej

niż w ub. roku), a 1,4 tys. osób znalazło zatrudnienie przy robotach publicznych (spadek o 10,5%). Działalność gospodarczą rozpoczęło 2,8 tys. osób (o 41,3% więcej niż przed rokiem).

We wrześniu br. do prac interwencyjnych skierowano 272 osoby (w tym 177 kobiet), a do robót publicznych 82 (46 kobiet). Szkolenie lub staż rozpoczęły 2624 osoby (w tym 1612 kobiet), czyli o 1,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

W miesiącu sprawozdawczym spośród zarejestrowanych bezrobotnych 4,8 tys. osób zadeklarowało się jako poszukujące pracy, tj. 5,3% ogółu (w ub. roku osoby takie stanowiły 4,2%, a w sierpniu br. 5,2%).

Z danych na koniec omawianego miesiąca wynika, że 27 zakładów pracy zamierza w najbliższym czasie zwolnić 2,3 tys. pracowników, w tym 23 firmy z sektora prywatnego - 2,2 tys. osób. W ub. roku takie działania planowało łącznie 25 przedsiębiorstw w stosunku do 1,0 tys. pracowników.

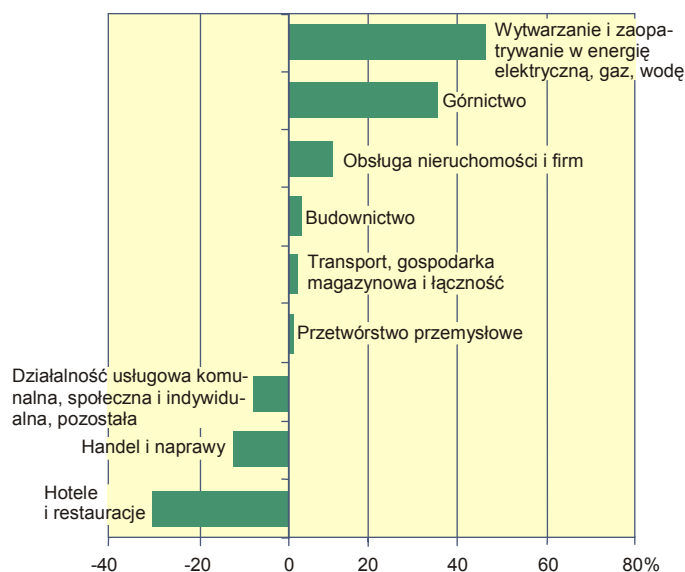
Wydatki Funduszu Pracy w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosły 213,9 mln zł. Ponad 1/3 tej kwoty (38,4% ogółu wydatków) stanowiły środki na zasiłki dla bezrobotnych - 82,2 mln zł, w tym składki na ubezpieczenia społeczne - 16,6 mln zł. Na programy promocji zatrudnienia wydatkowano 120,6 mln zł, w tym 51,0 mln zł na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne w okresie nauki, przygotowania zawodowego i stażu, 36,9 mln zł na podjęcie działalności gospodarczej, 9,9 mln zł na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy, 7,5 mln zł na prace interwencyjne, 6,7 mln zł na szkolenia, 5,3 mln zł na roboty publiczne. Ze środków pozyskanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej 37,5 mln zł przeznaczono na wdrażanie Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Programu Operacyjnego - Kapitał Ludzki, w ramach których 34,6 mln zł przeznaczono na projekty Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, 1,5 mln zł wydatkowano na projekty Działanie 1.2 Perspektywy dla młodzieży, a 1,3 mln zł na projekty Działanie 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.

WYNAGRODZENIA

W okresie styczeń-wrzesień br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosło w ujęciu rocznym o 12,0% (wobec wzrostu o 10,0% przed rokiem) do wysokości **2868,46 zł** (co stanowiło 91,6% średniej krajowej). *Przeciętne wynagrodzenie w Polsce zwiększyło się w tym okresie o 11,3% do poziomu 3131,03 zł.* W sektorze publicznym średnia płaca była wyższa o 8,9% (rok wcześniej - o 10,4%) osiągając kwotę 3414,32 zł, natomiast w sektorze prywatnym wzrost wyniósł 12,6% (w ub. roku - 10,2%) do 2793,01 zł.

W ujęciu rocznym wyższka wynagrodzeń wystąpiła we wszystkich obserwowanych sekcjach PKD, a zwłaszcza w: budownictwie - o 16,9%, obsłudze nieruchomości i firm - o 15,5% oraz w handlu i naprawach - o 15,2%.

Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniej płacy w województwie w okresie I-IX 2008 r.

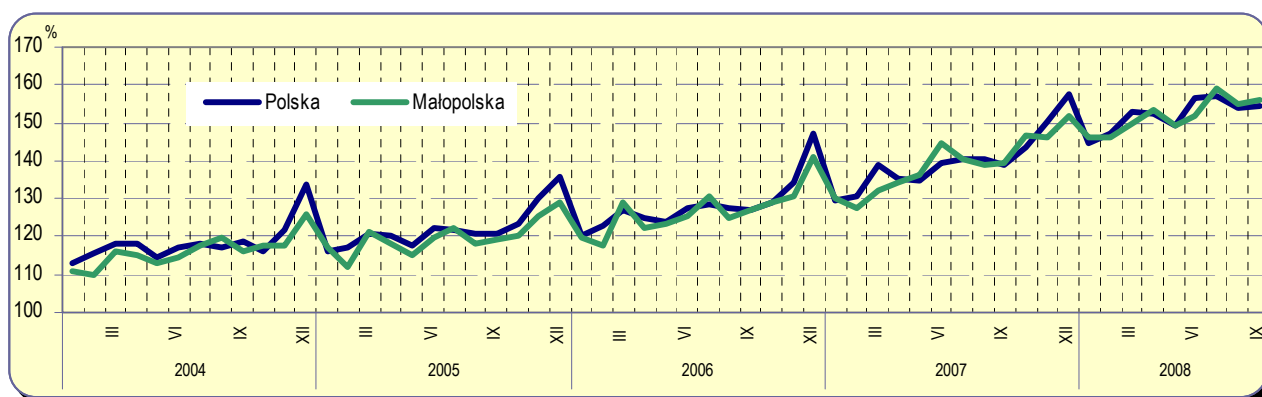
W przetwórstwie przemysłowym wynagrodzenia wzrosły o 9,5%. Wśród działów należących do tej sekcji przeciętne płace zwiększyły się najbardziej w jednostkach produkujących: pozostały sprzęt transportowy (o 28,8%), instrumenty medyczne, precyzyjne i optyczne, zegary i zegarki (o 17,3%) oraz maszyny i urządzenia (o 16,9%).

Od początku roku pensje wyższe niż średnia w województwie otrzymywali zatrudnieni m.in. w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (4190,37 zł), górnictwie (3913,09 zł), obsłudze nieruchomości i firm (3199,69 zł) oraz w budownictwie (2968,28 zł). Najniższe wynagrodzenie wypłacano pracownikom w sekcjach: hotele i restauracje (1963,31 zł), handel i naprawy (2516,64 zł),

działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (2637,88 zł). Płace najbardziej zbliżone do średniej wojewódzkiej (nieznacznie ją przewyższające) odnotowano w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (2935,42 zł), a także w przetwórstwie przemysłowym (2879,03 zł).

We wrześniu br. przeciętna płaca brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim osiągnęła poziom 2917,44 zł (92,0% średniej krajowej) i zwiększyła się zarówno w stosunku rocznym, jak i w porównaniu z sierpniem br., odpowiednio o: 11,9% i 0,9%. *Przeciętne wynagrodzenie w kraju wyniosło 3171,65 zł, czyli było wyższe o 10,9% niż rok wcześniej i o 0,2% niż przed miesiącem.* Zatrudnieni w sektorze publicznym otrzymali przeciętnie 3618,49 zł, czyli o 16,3% więcej w skali roku, a w sektorze prywatnym - 2820,62 zł, tj. więcej o 11,3%. W odniesieniu do września ub. roku najbardziej zwiększyły się zarobki w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 22,5%) i budownictwo (o 16,3%).

Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętne miesięczne 2000=100)

W okresie dziewięciu miesięcy br. w sektorze przedsiębiorstw przepracowano łącznie 519,3 mln godzin, tj. o 1,8% więcej niż w roku poprzednim. W omawianym okresie przepracowany czas zwiększył się głównie w sekcjach budownictwo (o 9,5%) oraz transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 8,5%). Krócej niż przed rokiem pracowano w handlu i naprawach (o 2,2%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 1,0%). **Przeciętne wynagrodzenie godzinowe** wyniosło 19,90 zł i zwiększyło się w stosunku rocznym o 12,6%, przy czym w sektorze publicznym wzrosło o 7,9% (do 23,85 zł), a w sektorze prywatnym o 13,5% (do 19,36 zł). Najwięcej za godzinę pracy płacono w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę - 29,23 zł oraz górnictwo - 26,22 zł, a najmniej w sekcji hotele i restauracje - 13,31 zł.

MIESZKANIA

Według wstępnych danych w okresie I-IX br. w województwie małopolskim **oddano do użytkowania 10586 nowych mieszkań**, tj. 9,9% ogółu mieszkań wybudowanych w Polsce. Efekty budownictwa mieszkaniowego wzrosły w stosunku do notowanych w analogicznym okresie ub. roku o 25,3% (*w kraju wzrost wyniósł 23,1%*). W strukturze nowo oddanych mieszkań zdecydowanie przeważały realizacje wykonane przez inwestorów indywidualnych, które stanowiły 49,4% ogółu (5226 mieszkań) oraz inwestycje na sprzedaż lub wynajem - 47,1% (4988). W pozostałych formach budownictwa przekazano 278 mieszkań komunalnych, 68 spółdzielczych, 24 społeczne czynszowe oraz 2 zakładowe. W dominujących formach budownictwa mieszkaniowego wzrost w ujęciu rocznym wyniósł 45,3% dla mieszkań na sprzedaż lub wynajem i 6,7% w przypadku realizacji indywidualnych.

Najwięcej mieszkań przekazano na terenie powiatów: krakowskiego (1247), wielickiego (627), tarnowskiego (359) oraz wadowickiego (342), a najmniej w powiatach: miechowskim (23), dąbrowskim (52), proszowickim (107) i olkuskim (111). W miastach na prawach powiatu zrealizowano łącznie 5305 nowych mieszkań (50,1% ogółu oddanych w tym okresie w Małopolsce), tj. 4783 w Krakowie, 313 w Tarnowie i 209 w Nowym Sączu.

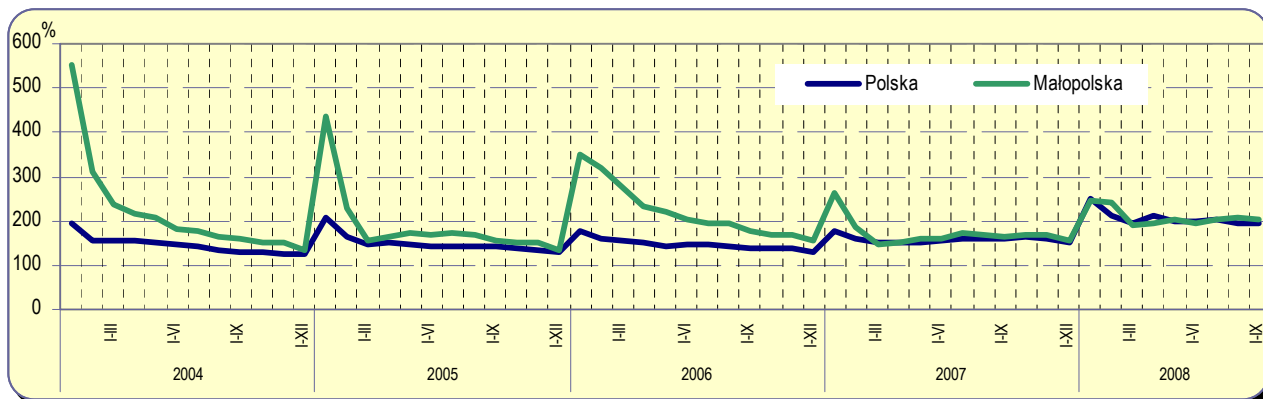
Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w ciągu trzech kwartałów br. wyniosła 1084,0 tys. m², tj. o 15,2% więcej niż w rok wcześniej. Na 1 mieszkanie przypadało przeciętnie 102,4 m² i było to o 9,0 m² mniej w porównaniu z poprzednim rokiem. Największą przeciętną powierzchnią użytkową odnotowano w budownictwie indywidualnym - 143,8 m², natomiast w pozostałych formach własności powierzchnia ta wynosiła odpowiednio: 63,3 m² dla mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, 55,1 m² w przypadku mieszkań spółdzielczych, 44,2 m² dla mieszkań społecznych czynszowych. W budownictwie komunalnym było to 42,9 m², a w zakładowym - 36,5 m². W omawianym okresie mieszkania o największej przeciętnej powierzchni wybudowano w powiatach: nowosądeckim (158,0 m²), olkuskim (155,3 m²), limanowskim (154,6 m²) oraz krakowskim (151,1 m²). W Krakowie przeciętna powierzchnia nowego mieszkania wynosiła 62,5 m², co jest wynikiem m.in. dużej rozpiętości przeciętnej powierzchni ze względu na różnorodność form budownictwa mieszkaniowego (od 42,6 m² w budownictwie komunalnym, poprzez 55,8 m² dla lokali mieszkaniowych na sprzedaż lub wynajem, do 123,2 m² w realizacjach indywidualnych), jak również dużej liczby realizacji deweloperskich, których przeciętna powierzchnia użytkowa jest znacznie niższa niż w budownictwie indywidualnym. W pozostałych miastach na prawach powiatu przeciętna powierzchnia wynosiła: w Nowym Sączu - 128,4 m², a w Tarnowie - 93,4 m².

Od początku roku starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę 19594 mieszkań**, tj. o 0,6% mniej niż przed rokiem. Deweloperzy otrzymali pozwolenia na budowę 10730 lokali mieszkaniowych (w ub. roku - 10532), a inwestorzy indywidualni - 8749 (odpowiednio - 8424). W pozostałych formach budownictwa pozwolenia dotyczyły budowy 74 mieszkań komunalnych i 41 spółdzielczych.

W omawianym okresie **rozpoczęto budowę 16181 mieszkań** (o 8,2% mniej niż w ub. roku) w głównej mierze realizowanych przez inwestorów indywidualnych (9925 mieszkań, tj. 61,3% ogółu) oraz przez deweloperów (6130 mieszkań, tj. 37,9% ogółu). W budownictwie komunalnym takie działania dotyczyły 49 mieszkań, w społecznym czynszowym - 44, a w spółdzielczym - 33.

Budownictwo mieszkaniowe w województwie małopolskim jest nadal skupione głównie w obrębie Krakowa i jego strefy podmiejskiej, obejmującej powiaty krakowski i wielicki. Od początku roku na obszarze tym liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia stanowiła 64,5% ogółu, a rozpoczętych budów - 60,0%.

Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2000=100)

We w r z e ś n i u br. (według wstępnych danych) przekazano do użytkowania 1401 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 133,8 tys. m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 95,5 m². W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku liczba nowo wybudowanych mieszkań wzrosła o 41,7% (w Polsce wystąpił wzrost o 26,9%). Deweloperzy zrealizowali 614 lokali mieszkaniowych (wobec 440 przed rokiem), a inwestorzy indywidualni 577 (rok wcześniej 515). Ponadto oddano do użytkowania 210 mieszkań komunalnych.

Liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia obniżyła się o 21,4% i wynosiła 2019. Najwięcej mieszkań (1024) planują wybudować inwestorzy indywidualni.

Rozpoczęto budowę 2642 mieszkań, czyli o 73,0% więcej niż przed rokiem. Najwięcej realizacji rozpoczęli inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem - 1686.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Według stanu na dzień 30 września 2008 r. na terenie województwa małopolskiego w rejestrze **KRUPGN-REGON** zarejestrowanych było **299,8 tys. podmiotów gospodarki narodowej** (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne). Oznacza to wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów o 7,9 tys. (2,7%) w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku i o 2,4 tys. jednostek (0,8%) w stosunku do czerwca br.

W sektorze prywatnym działało 290,9 tys. jednostek, tj. 97,1% ogółu podmiotów gospodarczych. Dominowały podmioty prowadzone przez osoby fizyczne (227,0 tys.), które stanowiły 75,7% wszystkich zarejestrowanych firm prowadzących działalność gospodarczą, a ich liczba była większa o 5,8 tys. niż w końcu września ub. roku.

Rejestr KRUPGN-REGON skupiał 72,8 tys. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej (o 2,9% więcej niż przed rokiem). Wśród nich 35 to przedsiębiorstwa państwowe, których liczba zmniejszyła się o 22,2% (10 jednostek) w stosunku do stanu sprzed roku. Ilość spółdzielni zmniejszyła się o 2,8% (33 jednostki), a działających według stanu w końcu września br. pozostawało 1,1 tys. W omawianym okresie wzrosła (o 5,4%) liczba spółek handlowych, których było 19,3 tys., w tym 3,3 tys. z udziałem kapitału zagranicznego (wzrost o 5,2%). Spółek cywilnych funkcjonowało 27,2 tys., tj. o 1,3% więcej niż przed rokiem.

Biorąc pod uwagę podstawowy rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej, największa liczba podmiotów działała w sekcjach: handel i naprawy - 86,4 tys. (28,8% ogółu jednostek), obsługa nieruchomości i firm - 45,2 tys. (15,1%), budownictwo - 37,2 tys. (12,4%) oraz przetwórstwo przemysłowe - 32,9 tys. (11,0%).

Najwięcej podmiotów prowadziło swoją działalność na terenie miasta Krakowa (35,1% ogółu, tj. 105,1 tys.) oraz w powiatach: krakowskim (21,1 tys.), wadowickim (15,1 tys.), nowotarskim (13,0 tys.) i oświęcimskim (12,9 tys.), a najmniej w powiatach: dąbrowskim, proszowickim i miechowskim (od 2,5 do 4,0 tys. firm). Miasta na prawach powiatu - Kraków, Tarnów, Nowy Sącz koncentrowały łącznie 123,6 tys. podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (41,2% ogółu), czyli nieznacznie mniej niż przed rokiem.

We wrześniu br. w województwie małopolskim zarejestrowano 2396 podmiotów (w tym 99,4% z sektora prywatnego), najwięcej w sekcjach: handel i naprawy - 591, budownictwo - 509, obsługa nieruchomości i firm - 421 podmiotów. W omawianym miesiącu wyłączono z ewidencji 1472 jednostki (w tym 97,4% z sektora prywatnego), najwięcej z sekcji, które cechuje duża rotacja, tj.: handel i naprawy (485), obsługa nieruchomości i firm (213) oraz budownictwo (187).

ROLNICTWO

CENY NA RYNKU ROLNYM ¹

We wrześniu br. cena **pszenicy** w skupie ukształtowała się na poziomie 49,44 zł/dt, czyli obniżyła się zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o: 37,6% i 9,0%. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono średnio 64,41 zł, tj. mniej o 21,0% niż przed rokiem i o 18,8% niż przed miesiącem.

Żyto w skupie kosztowało średnio 50,00 zł/dt i potaniało w ujęciu rocznym o 27,1%, natomiast w porównaniu z sierpniem br. było droższe o 0,1%. Targowiskowa cena żyta osiągnęła poziom 67,42 zł/dt, co oznacza spadek tak w stosunku rocznym, jak i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, odpowiednio o: 8,8% i 2,9%.

Cena **ziemniaków jadalnych** w obrocie targowiskowym wynosząca 72,79 zł/dt była wyższa od notowanej we wrześniu ub. roku o 12,8%, ale o 10,4% niższa niż miesiąc wcześniej.

Za 1 kg **żywca wieprzowego** w skupie płacono przeciętnie 4,54 zł, czyli więcej niż przed rokiem i przed miesiącem odpowiednio o: 13,2% i 2,3%. Podobnie było na targowiskach, gdzie cena żywca wieprzowego wynosząca średnio 4,70 zł/kg wzrosła zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o: 12,4% i 4,0%.

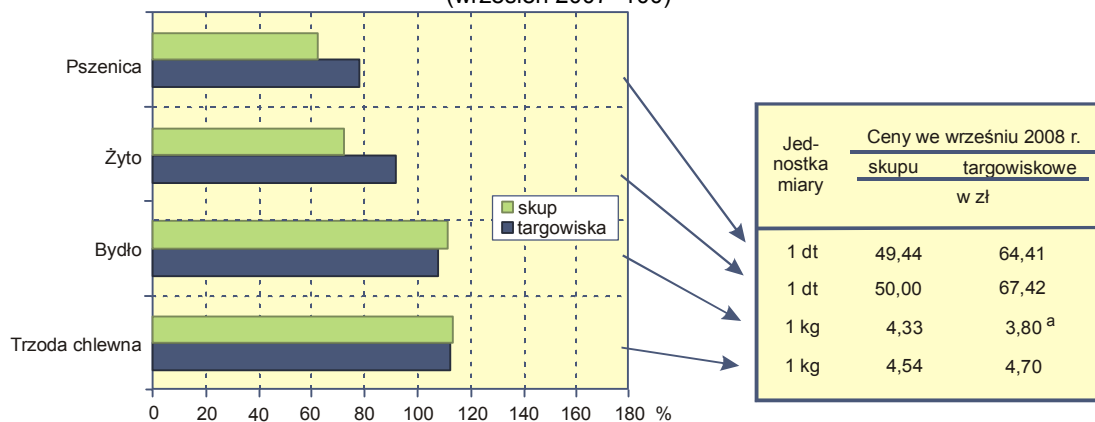
Przeciętna cena skupu 1 kg **żywca wołowego** wynosiła 4,33 zł i wzrosła w stosunku rocznym o 11,0%, natomiast w odniesieniu do sierpnia br. była wyższa o 2,4%. Na rynku targowiskowym omawiany żywiec (krowy rzeźne) kosztował średnio 3,80 zł/kg, tj. o 8,3% więcej niż przed rokiem, ale o 0,8% mniej niż w sierpniu br.

¹ Ceny skupu produktów rolnych podano bez podatku VAT.

Cena skupu **żywca** rzeźnego **drobiowego** obniżyła się w ciągu roku o 10,4% do 3,09 zł/kg, natomiast w stosunku do ub. miesiąca spadek wyniósł 2,8%.

Za 1 l **mleka** krowiego w skupie płacono przeciętnie 0,90 zł, tj. mniej tak w skali roku, jak i w stosunku do poprzedniego miesiąca, odpowiednio o: 7,2% i 0,7%.

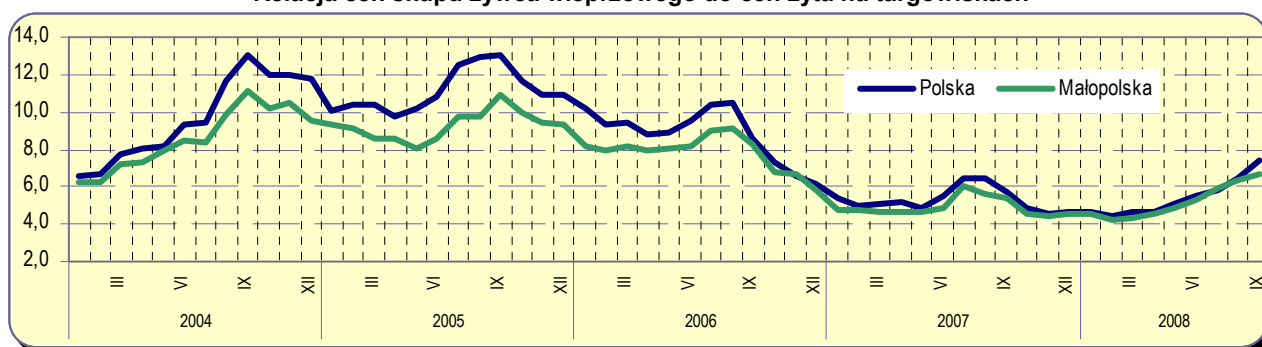
Dynamika cen skupu i cen targowiskowych niektórych produktów rolnych we wrześniu 2008 r. (wrzesień 2007=100)

a Ceny targowiskowe bydła (rzeźnego) uwzględniają tylko krowy rzeźne.

Targowiskowe ceny **zwierząt gospodarskich** spadły w ujęciu rocznym w przypadku krowy dojnej o 5,8% do poziomu 2212 zł/szt, a także jałówki jednorocznej o 4,7% do 1468 zł/szt. Podrożały natomiast prosięta na chów - o 23,8% do kwoty 142 zł/szt.

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach

W omawianym miesiącu w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku poprawiła się opłacalność chowu trzody chlewnej mierzona relacją cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta, odpowiednio z 5,4 do 6,7. W odniesieniu do sierpnia br. relacja ta poprawiła się o 0,3 pkt (w Polsce wzrosła z 6,5 do 7,4).

SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

We wrześniu br. w Małopolsce skupiono łącznie 2914,8 t ziarna **zbóż podstawowych**, tj. mniej zarówno w skali roku, jak i w stosunku do poprzedniego miesiąca, odpowiednio o: 42,1% i 49,3%. Skup pszenicy (2716,7 t) obniżył się o 38,5% w ujęciu rocznym i o 48,4% w skali miesiąca. W skupie żyta (23,0 t) odnotowano spadek zarówno w stosunku do września 2007 r. - o 79,4%, jak i w porównaniu z sierpniem br. - o 33,3%.

W miesiącu sprawozdawczym skup **żywca rzeźnego** w wadze żywej (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) wyniósł 4262,8 t i obniżył się w stosunku rocznym o 22,3%, natomiast w ujęciu miesięcznym pozostał na zbliżonym poziomie - był niższy o 0,1%. Żywca wieprzowego (1338,1 t) skupiono o 27,2% mniej niż we wrześniu ub. roku, ale o 10,8% więcej niż przed miesiącem. Skup żywca wołowego (828,1 t) był niższy w ujęciu rocznym o 38,3%, a w stosunku do poprzedniego miesiąca zwiększył się o 15,6%. Żywca drobiowego skupiono 2018,2 t, czyli mniej o 8,3% niż rok wcześniej i o 12,0% niż w sierpniu br.

Skup **mleka krowiego** wynoszący we wrześniu br. 13,6 mln litrów był o 2,8% wyższy od ubiegłorocznego, ale o 2,7% mniejszy niż w ub. miesiącu.

W okresie dziewięciu miesięcy br. **produkcja sprzedana przemysłu** w województwie małopolskim wyniosła **41016,2 mln zł** i wzrosła w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 12,7% (w analogicznym okresie 2007 r. - wzrost odpowiednio o 11,2%). *W kraju produkcja przemysłowa zwiększyła się o 6,8%.*

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług wyższe niż przed rokiem odnotowano we wszystkich sekcjach PKD należących do przemysłu. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę wzrost wyniósł 16,4%, w przetwórstwie przemysłowym - 12,5%, a w górnictwie - 2,5%.

Wśród działów przemysłu poziom sprzedaży wyższy niż przed rokiem osiągnięto m.in. w jednostkach zajmujących się produkcją: pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 85,2%), sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (o 60,4%), pozostałego sprzętu transportowego (o 32,7%), metali (o 32,4%), masy włóknistej oraz papieru (o 26,0%). Dynamika ta spowodowana była m.in. zmianami organizacyjnymi w poszczególnych przedsiębiorstwach, pojawieniem się nowych podmiotów oraz realizacją wcześniejszych zamówień i kontraktów. Ubiegłorocznego poziomu przychodów nie osiągnięto w działach: włókiennictwo (spadek o 45,4%), produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna (o 17,7%), przetwarzanie odpadów (o 13,7%), a także w produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 0,5%).

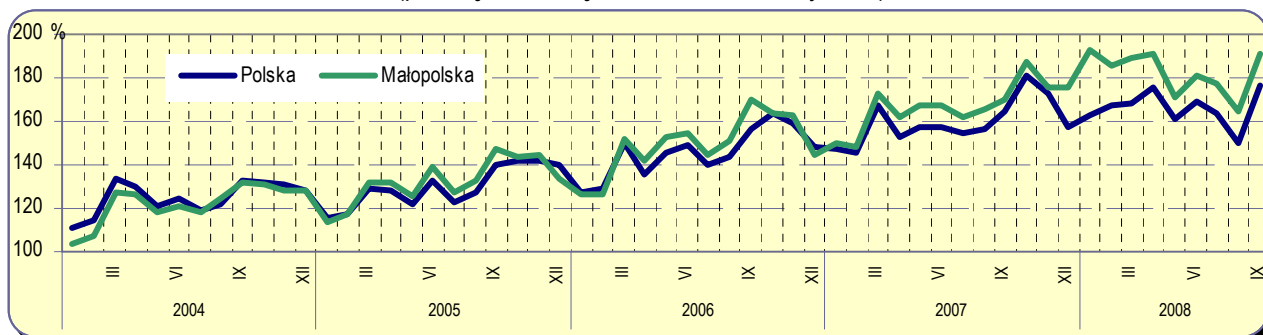
W ujęciu rocznym w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu zwiększył się jedynie udział wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, wodę z 7,0% do 8,6%, natomiast w przetwórstwie przemysłowym oraz górnictwie udziały obniżyły się, odpowiednio o: 1,4 pkt proc. i 0,2 pkt proc. do poziomu 89,6% i 1,8%. Znaczną część przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle wypracowały przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją: artykułów spożywczych i napojów - 14,4% (wzrost udziału w stosunku rocznym o 0,5 pkt proc.), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep - 13,3% (wzrost o 5,2 pkt proc.), wyrobów z metali - 8,7% (spadek o 0,3 pkt proc.), wyrobów chemicznych - 8,5% (wzrost o 0,6 pkt proc.) oraz metali - 8,3% (wzrost o 0,5 pkt proc.).

W badanych w okresie styczeń-wrzesień br. przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 49 osób odnotowano wzrost produkcji (w skali roku) m.in.: mięsa z indyków - o 189%, okien i ich ościeżnic z tworzyw sztucznych - o 115%, smalcu - o 95%, wędlin drobiowych - o 85%, pudeł i pudełek z papieru - o 68%, mięsa wołowego i cielęcego świeżego lub chłodzonego - o 51%, odzieży i dodatków dla niemowląt - o 34%, tworzyw sztucznych w formach podstawowych oraz szynki i łopatek wieprzowych - po 21%.

Poziomu produkcji sprzed roku nie osiągnięto w wytwarzaniu m.in.: boczku wieprzowego, mleka i śmietany, serów i twarogów, kefiru, pieczywa żytniego, bielizny pościelowej, marynarek męskich, płaszczy, kurtek, bluzek damskich, obuwia, tarczycy liściastej, książek, broszur, ulotek, cegły wypalanej z gliny, mebli drewnianych do sypialni.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w okresie trzech kwartałów br. 225,6 tys. zł i była o 10,7% wyższa niż przed rokiem. Wzrost wydajności wynikał m.in. ze znacznie szybszego tempa wzrostu produkcji sprzedanej (o 12,7%) niż przeciętnego zatrudnienia (o 1,7%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w tym okresie wzrosło o 9,2%. Przychody na 1 zatrudnionego zwiększyły się najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę - o 18,4%. W przetwórstwie przemysłowym wzrosły o 10,2%, a w górnictwie o 0,2%.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2000=100; ceny stałe)

We w r z e ś n i u br. produkcja przemysłowa w Małopolsce wyniosła 4612,6 mln zł i była wyższa od notowanej w analogicznym okresie ub. roku o 12,2%, a w ujęciu miesięcznym zwiększyła się o 16,1%. *W kraju wzrosła, odpowiednio o: 7,0% i 17,4%.*

W miesiącu sprawozdawczym wśród objętych badaniem wyrobów w przedsiębiorstwach dużych w skali roku zanotowano wzrost produkcji m.in.: garniturów - o 136%, smalcu - o 96%, świeżego lub chłodzonego mięsa wołowego i cielęcego - o 90%, płaszczy, skafandrów i wiatrówek - o 60%, mięsa wieprzowego świeżego lub chłodzonego - o 42%, masła - o 40%, wyrobów z gumy - o 39%, wody mineralnej gazowanej - o 29% oraz okien i ich ościeżnic z tworzyw sztucznych - o 23%. Poziomu sprzed roku nie osiągnięto m.in. w produkcji: soków z owoców i warzyw, mleka i śmietany, jogurtu, kefiru, pieczywa pszennego, bielizny pościelowej, spodni, bryczesów, koszul męskich, książek, broszur, ulotek, mebli do siedzenia tapicerowanych konstrukcji drewnianej.

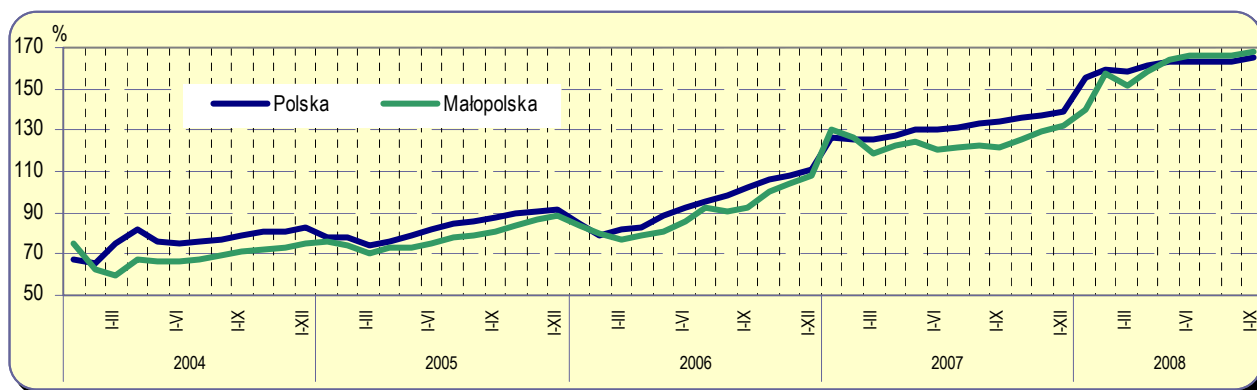
W omawianym miesiącu przeciętne zatrudnienie w przemyśle w ujęciu rocznym spadło o 0,9%, natomiast przeciętne wynagrodzenie zwiększyło się o 10,0%. Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług przypadający na jednego zatrudnionego wzrósł o 13,2% do poziomu 25,9 tys. zł.

BUDOWNICTWO

Przychody ze sprzedaży produkcji i usług uzyskane przez przedsiębiorstwa budowlane w okresie styczeń-wrzesień br. osiągnęły wartość **7409,6 mln zł**, tj. o 38,1% wyższą niż w analogicznym okresie ub. roku (w 2007 r. wzrost wyniósł 31,2%). Produkcja sprzedana wzrosła we wszystkich grupach przedsiębiorstw działających w tej branży, a najbardziej w jednostkach zajmujących się wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych - o 82,6% oraz wznoszeniem budynków i budowli; inżynierią lądową i wodną - o 39,4%.

We w r z e ś n i u br. ogólna kwota przychodów ze sprzedaży w budownictwie wyniosła 1024,1 mln zł, przekraczając wartość sprzed roku o 43,7%, a uzyskaną przed miesiącem o 19,2%.

Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa
(analogiczny okres 2000=100)

W ciągu trzech kwartałów br. **produkcja budowlano-montażowa** ukształtowała się na poziomie **4145,7 mln zł**, czyli wzrosła w ujęciu rocznym o 41,1% (przed rokiem była wyższa o 21,5%). Jej udział w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży w sekcji budownictwo wyniósł 56,0% (wobec 54,8% w roku ubiegłym). Wzrost produkcji odnotowały wszystkie rodzaje przedsiębiorstw, przy czym największą dynamiką cechowały się jednostki wykonujące roboty budowlane wykończeniowe (wzrost w skali roku o 64,4%) oraz przedsiębiorstwa przygotowujące teren pod budowę (o 52,7%). W jednostkach zajmujących się wznoszeniem budynków i budowli; inżynierią lądową i wodną (których udział w realizowanej produkcji budowlano-montażowej wyniósł 83,2%) przychody ze sprzedaży wyrobów i usług wzrosły o 44,0%. Roboty o charakterze inwestycyjnym stanowiły 55,6% (wobec 53,3% przed rokiem).

We w r z e ś n i u br. przedsiębiorstwa budowlano-montażowe wypracowały przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w wysokości 558,2 mln zł, tj. wyższe o 40,3% niż w analogicznym okresie ub. roku i o 14,5% niż w sierpniu br. Udział robót o charakterze inwestycyjnym w produkcji budowlano-montażowej obniżył się na przestrzeni roku z 54,0% do 53,1%.

Przychód ze sprzedaży przypadający na 1 zatrudnionego w budownictwie uzyskany w okresie I-IX br. wyniósł 218,6 tys. zł i zwiększył się w ujęciu rocznym o 26,5% (najbardziej w przedsiębiorstwach zajmujących się wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych - o 48,6%). We wrześniu wydajność pracy ukształtowała się na poziomie 29,6 tys. zł i wzrosła zarówno w skali roku, jak i miesiąca, odpowiednio o: 31,1% i 18,4%.

HANDEL

W okresie styczeń-wrzesień br. przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe odnotowały wzrost **sprzedaży hurtowej** w skali roku o 24,9% do kwoty **47704,4 mln zł**. Wartość sprzedaży w sektorze prywatnym wzrosła o 25,5%, natomiast w sektorze publicznym obniżyła się o 74,7%.

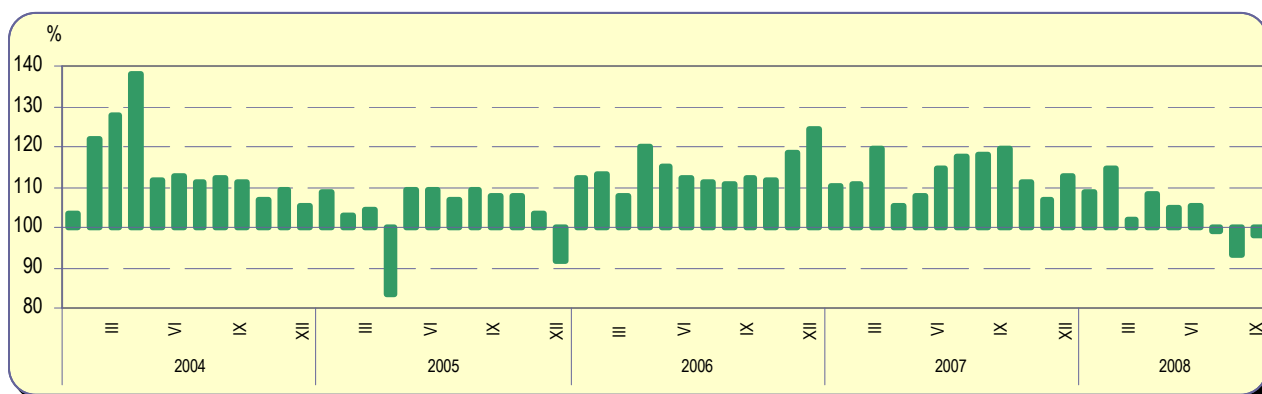
Omawiana sprzedaż prowadzona przez jednostki handlowe, których udział w sprzedaży ogółem wyniósł 88,4%, ukształtowała się na poziomie 42170,2 mln zł i zwiększyła się w ujęciu rocznym o 33,1%.

We w r z e ś n i u br. obroty hurtowe przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych wyniosły 5322,5 mln zł, tym samym wzrosły w stosunku rocznym o 25,0%, ale zmniejszyły się o 0,8% w odniesieniu do sierpnia br. Podobne tendencje dotyczyły sprzedaży hurtowej w jednostkach handlowych, w których sprzedaż w wysokości 4643,6 mln zł zwiększyła się w odniesieniu do września 2007 r. o 28,1%, ale spadła o 2,9% w stosunku do poprzedniego miesiąca.

Sprzedaż detaliczna prowadzona przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w okresie I-IX br. wzrosła w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 1,4% osiągając wartość **25165,8 mln zł**, przy czym największy wzrost odnotowano w sprzedaży: farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego - o 43,2%, włókna, odzieży, obuwia - o 25,8% oraz pojazdów samochodowych, motocykli, części - o 14,5%. W omawianym okresie spadła sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych - o 39,4%, jak również prasy, książek - o 9,5%.

W strukturze sprzedaży detalicznej w okresie trzech kwartałów br. w ujęciu rocznym zwiększył się udział m.in.: paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 1,3 pkt proc., tj. do poziomu 20,5%), pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 1,2 pkt proc. do 11,0%), włókna, odzieży, obuwia oraz farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (po 0,7 pkt proc. do wysokości odpowiednio: 3,8% i 2,4%). Spadek dotyczył sprzedaży w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 6,5 pkt proc. do 9,6%), a także prasy, książek (o 0,3 pkt proc. do 2,6%).

Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące)
(analogiczny okres roku poprzedniego = 100)

We w r z e ś n i u br. sprzedaż detaliczna prowadzona przez jednostki handlowe i niehandlowe wyniosła 2922,8 mln zł, czyli obniżyła się o 1,8% w skali roku, ale wzrosła o 5,6% w stosunku do miesiąca poprzedniego. Najdynamiczniej (w skali roku) wzrosły przychody ze sprzedaży detalicznej farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego - o 57,2% oraz włókna, odzieży, obuwia - o 11,8%. Spadek miał miejsce w sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych - o 43,8% oraz prasy, książek - o 18,5%.

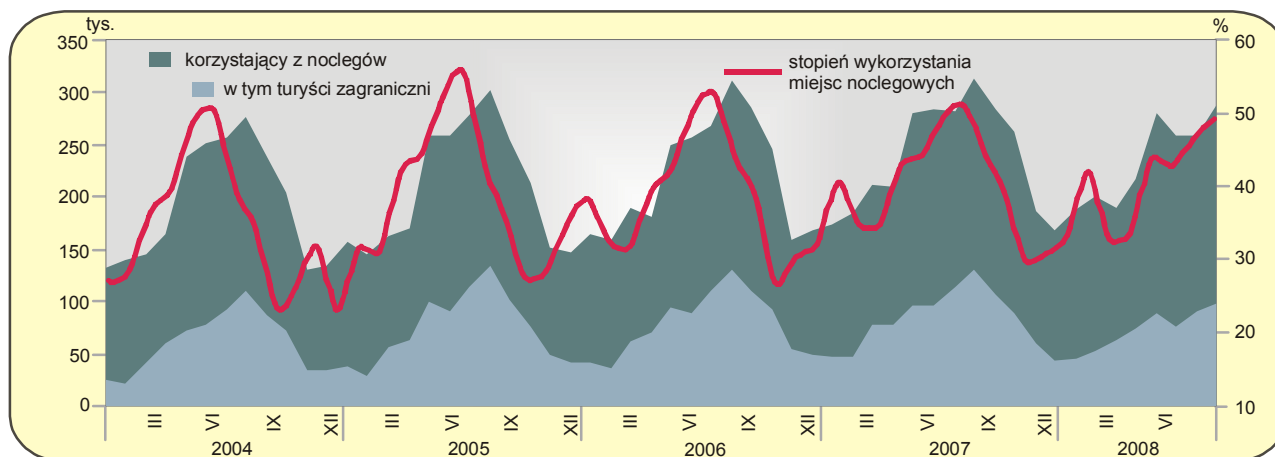
Według wstępnych danych w sierpniu br. w Małopolsce z bazy noclegowej w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania skorzystało **287,6 tys. osób**, tj. o 7,8% mniej niż przed rokiem. Turyści zagraniczni, których było 97,9 tys., stanowili 34,0% ogółu korzystających z noclegów (w ub. roku 41,4%). Spośród korzystających z noclegów turystów zagranicznych najwięcej osób było obywatelami Wielkiej Brytanii - 13,0 tys. (13,3% ogółu), Niemiec - 11,3 tys. (11,5%), Włoch - 9,9 tys. (10,1%), Hiszpanii - 7,1 tys. (7,2%) i Francji - 6,2 tys. (6,3%). Łącznie z krajów Unii Europejskiej gościło na terenie województwa małopolskiego 69,6 tys. osób, a z pozostałych krajów europejskich 11,2 tys. osób.

W omawianym miesiącu **udzielono 951,1 tys. noclegów**, co oznacza spadek w ujęciu rocznym o 4,5%, w tym turystom z zagranicy - 226,3 tys. (tj. mniej o 22,2%). Największą liczbę gości przyjęły hotele - 148,8 tys. osób, wśród których 77,0 tys. to goście z zagranicy. W hotelach udzielono 322,6 tys. noclegów, w tym 175,9 tys. turystom zagranicznym. Średnio na 1 osobę korzystającą z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania przypadało 3,3 noclegu (przed rokiem 3,2), a przeciętny pobyt turysty zagranicznego wynosił 2,3 noclegu (tyle samo, co rok wcześniej).

Wynajęto 213,7 tys. pokoi (tj. o 7,9% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku), w tym 48,1% turystom zagranicznym. W hotelach znajdowało się 82,3% wynajętych pokoi.

W sierpniu br. **wykorzystanie miejsc noclegowych** w obiektach zbiorowego zakwaterowania w województwie małopolskim kształtowało się na poziomie 49,0% (przed rokiem 50,8%), a wykorzystanie pokoi - 54,3% (w ub. roku 61,6%). Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowano w powiatach: tatrzańskim (60,4%), nowosądeckim (55,8%), nowotarskim (53,3%), gorlickim (48,2%) oraz w Krakowie (47,1%). W odniesieniu tylko do hoteli wykorzystanie miejsc noclegowych wyniosło 48,6% (rok wcześniej 55,2%), a pokoi - 54,9% (spadek w ujęciu rocznym o 7,5 pkt proc.).

Wykorzystanie turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w województwie małopolskim

Według wstępnych danych w okresie I-VIII br. z noclegów w obiektach turystycznych skorzystało 1875,1 tys. turystów (o 3,0% mniej niż przed rokiem), w tym 585,9 tys. turystów zagranicznych (spadek o 14,0%). Udzielono 5665,0 tys. noclegów, tj. o 0,4% mniej niż w okresie I-VIII 2007 r. Liczba noclegów udzielonych gościom z zagranicy zmniejszyła się o 11,5% do 1407,7 tys. Nadal ponad połowa (53,2%) turystów wybierała na miejsce zakwaterowania hotel, a wśród turystów zagranicznych udział ten był jeszcze wyższy i wyniósł 80,0%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2007 b - 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ¹ (w tys. osób)	a	.	3272,3	.	.	3274,6	.	.	3277,7	.	.	3279,0
b	.	.	3280,1	.	.	3282,4
Bezrobotni zarejestrowani ¹ (w tys. osób)	a	149,8	147,4	141,0	132,9	125,1	119,5	117,5	116,1	113,9	110,7	112,6
b	116,9	115,2	109,7	104,0	98,7	94,2	91,4	91,2	90,8	90,8	.	.
Stopa bezrobocia ^{1, 2} (w %)	a	11,6	11,4	10,9	10,4	9,8	9,4	9,2	9,1	9,0	8,7	8,8
b	8,9*	8,8*	8,4*	8,0*	7,6*	7,3*	7,1*	7,1*	7,0	7,0	.	8,7*
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	a	6527	6261	8607	8024	8475	6362	6954	6948	6170	8492	4544
b	6300	6751	6213	8094	7410	5831	6647	6964	6964	6769	.	3954
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ¹	a	30	28	24	18	14	16	13	13	15	12	19
b	27	23	21	17	14	14	12	12	12	13	.	27
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³ (w tys. osób)	a	382,5	386,1	388,6	390,3	391,6	393,1	394,6	396,3	394,7	388,3	389,2
b	397,9	399,2	401,8	403,2	400,7	400,7	401,4	401,6	400,9	400,9	.	389,6
poprzedni miesiąc=100	a	101,5	100,9	100,6	100,4	100,3	100,4	100,4	100,4	99,6	98,4	100,2
b	102,1	100,3	100,7	100,3	99,4	100,0	100,2	100,1	100,1	99,8	.	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,0	107,1	107,3	107,1	106,8	106,8	106,7	106,5	105,8	103,8	103,7
b	104,0	103,4	103,4	103,3	102,3	101,9	101,7	101,4	101,4	101,6	.	103,4
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ³ (w zł)	a	2427,06	2378,87	2593,35	2501,56	2540,80	2699,66	2619,42	2596,71	2606,05	2743,65	2731,05
b	2726,80	2730,04	2936,55	2861,84	2788,76	2951,88	2973,49	2891,32	2891,32	2917,44	.	2834,31
poprzedni miesiąc=100	a	92,1	98,0	109,0	96,5	101,6	106,3	97,0	99,1	100,4	105,3	99,5
b	96,2	100,1	107,6	97,5	97,4	105,8	100,7	97,2	97,2	100,9	.	103,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,5	108,4	107,8	109,5	110,3	115,4	107,6	111,3	110,1	114,1	112,0
b	112,3	114,8	113,2	114,4	109,8	109,3	113,5	111,3	111,3	111,9	.	107,5
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	1083	1931	2719	3568	4505	5432	6665	7459	8448	9976	11060
b	1008	2515	3509	4645	5632	6586	7908	9185	9185	10586	.	12390
analogiczny okres poprzedniego roku=100	a	75,1	57,6	53,6	64,7	72,6	79,4	88,9	86,9	91,5	99,2	100,1
b	93,1	130,2	129,1	130,2	125,0	121,2	118,6	123,1	123,1	125,3	.	99,9
Nakłady inwestycyjne ⁴ (w tys. zł; ceny bieżące)	a	.	.	1085581	.	.	2367356	.	.	4177050	.	6073472
b	.	.	1394299	.	.	.	2958742
analogiczny okres poprzedniego roku=100 (ceny bieżące)	a	.	.	155,4	.	.	138,0	.	.	141,7	.	123,6
b	.	.	128,4	.	.	.	125,0

1 Stan w końcu okresu. 2 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. 3 W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. 4 W przedsiębiorstwach z większą od 49 liczbą pracujących. * Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2007 b - 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc=100 a	104,1	98,7	116,1	94,0	103,0	100,1	96,8	102,2	102,5	110,0	93,6	99,9
b	109,8	96,1	102,1	101,1	89,3	105,9	98,0	92,8*	116,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	119,1	117,8	113,3	114,6	110,8	108,3	112,3	109,5	99,9	114,1	107,7	121,3
b	128,0	124,5	109,5	117,7	102,0	107,8	109,1	99,1	112,2			
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc=100 a	36,5	109,7	113,9	100,2	131,5	101,2	109,5	102,5	100,1	110,0	85,8	161,1
b	31,7	153,1	108,3	111,4	112,3	119,9	100,0	89,6	114,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	142,6	149,6	134,6	133,3	141,0	104,8	113,5	115,7	95,1	125,7	104,5	118,5
b	103,0	143,8	136,7	152,0	129,8	153,8	140,4	122,8	140,3			
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc=100 a	78,3	96,4	123,8	92,8	101,7	106,9	103,5	101,3	100,4	95,8	92,6	128,0
b	75,7	101,7	110,1	98,7	98,1	107,6	97,4	95,4	105,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	110,1	110,6	119,3	105,5	107,6	114,4	117,4	118,0	119,7	111,0	106,8	112,6
b	108,8	114,8	102,1	108,5	104,7	105,4	99,2	93,4	98,2			
Wskaźnik cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ²:												
analogiczny okres poprzedniego roku=100 a	.	.	101,9	.	.	102,4	.	.	101,9	.	.	103,7
b	.	.	104,3	.	.	104,5	.	.	.			
skupu ziarna zbóż ³:												
poprzedni miesiąc=100 a	103,1	105,4	99,1	95,4	99,6	98,0	91,6	121,5	117,6	102,5	95,9	101,0
b	108,6	103,3	99,6	103,6	91,2	97,8	96,6	70,3	91,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	180,3	189,6	174,4	157,4	156,1	149,3	136,0	146,4	151,4	157,2	139,7	130,1
b	137,1	134,3	134,9	146,5	134,2	134,0	141,3	81,8	63,8			

1 W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. 2 W kwartale. 3 Ceny bieżące bez VAT. * Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2007 b - 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: (dok.)												
skupu żywca rzeźnego wołowego ¹:												
poprzedni miesiąc=100 a	98,3	102,5	98,6	99,8	97,1	96,5	99,5	101,6	100,5	95,6	99,5	101,9
b	99,7	99,2	96,5	113,6	104,4	102,3	95,0	101,7	102,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ... a	101,2	99,8	97,6	98,1	96,6	92,8	94,1	97,7	95,6	93,0	96,4	91,3
b	92,6	89,7	87,8	100,0	107,5	114,1	108,9	109,0	111,0			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego ¹:												
poprzedni miesiąc=100 a	95,4	101,6	102,5	100,3	99,1	108,8	112,6	103,6	98,8	88,3	91,8	102,5
b	103,0	95,0	107,4	102,0	111,8	103,5	106,1	101,4	102,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	91,7	97,8	95,3	96,1	97,9	101,2	103,4	96,9	96,9	95,2	94,8	102,8
b	111,0	103,8	108,7	110,5	124,7	118,7	111,7	109,4	113,2			
Relacje cen skupu ¹ żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach a	4,8	4,8	4,7	4,7	4,7	4,9	6,0	5,6	5,4	4,6	4,4	4,5
b	4,5	4,2	4,3	4,6	4,9	5,3	5,9	6,4	6,7			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ²:												
brutto ³ (w %) a	.	.	5,6	.	.	6,0	.	.	5,6	.	.	5,5
b	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	.			
netto ⁴ (w %) a	.	.	4,5	.	.	4,9	.	.	4,7	.	.	4,5
b	.	.	4,3	.	.	4,3	.	.	.			
Podmioty gospodarki narodowej ⁵ a	288198	287698	288042	288754	289321	290228	290673	291009	291865	292582	293098	293845
b	293771	293957	294613	295423	296230	297350	297963	298836	299777			
w tym spółki handlowe a	17417	17506	17633	17753	17868	17987	18086	18162	18270	18365	18477	18588
b	18674	18787	18889	19008	19087	19225	19276	19156	19264			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego a	3012	3037	3062	3080	3101	3123	3138	3152	3180	3198	3221	3244
b	3265	3282	3294	3311	3335	3342	3356	3327	3344			

1 Ceny bieżące bez VAT. **2** Z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. **3** Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. **4** Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. **5** W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu.